

BIRO ZA POSPEŠEVANJE PROIZVODNJE V PODJETJU „IVAN MILUTINOVIĆ V ZEMUNU“

Podjetje tekstilne industrije »Ivan Milutinović«, ki proizvaja nad 2 milijona tkanin na leto, spada med največja podjetja te vrste v naši državi. V tekstilni industriji je razen tega znano tudi po tem, da ima dobro organizirano biro za pospeševanje proizvodnje. V zadnjih treh letih, odkar je bil ta biro ustanovljen, se je delovna organizacija v podjetju znatno izboljšala, delovna storilnost se je povečala, proizvodni proces pa so kljub zastarelim delovnim sredstvom precej vskladili s sodnimi dosežki na področju tekstilne industrije.

Biro za pospeševanje proizvodnje ima v svojem okviru oddelek za tehnično kontrolo in pospeševanje proizvodnje ter oddelek za gospodarske analize in delovno storilnost. Ta dva oddelka sta organizacijsko popolnoma samostojna, v vseh vprašanih pospeševanja proizvodnje in boljše delovne organizacije v podjetju pa tesno sodelujeta. Izkazalo se je, da taka organizacija biroja ustreza podjetjem, ki imajo zapleten proizvodni proces.

Kontrola proizvodnje

Oddelek za tehnično kontrolo in pospeševanje proizvodnje nenehno nadzira proizvodnjo med vsem delovnim procesom in tehnično registrira rezultate, nadalje opravlja kakovostno prevzemanje surovin, proučuje smotrnost izkoriščanja zmogljivosti in strojnega parka v podjetju, ugotavlja napake v proizvodnji in ustvarja tehnično dokumentacijo ter dokumentacijo napak.

Pred ustanovitvijo tega oddelka v podjetju »Ivan Milutinović« niso opravili organizirane in celovite kontrole proizvodnje. Kontrola se je omejevala samo na klasiranje surovin in proizvodov. Pri prevzemu uvoženih surovin so posebno občutili škodo, ki ga povzroča tako delo. Pomanjkanje strokovnega kadra in neopremljenost laboratorija sta bila vzrok, da so prevzemali surovine, ki še z daleč niso imele dogovorjene kakovosti. Če upoštevamo, da uvažajo podjetje za nad milijon dolarjev surovin na leto, sprevidimo, kako potreben je bil tak oddelek. Danes je laboratorij oskrbljen z najmodernejšimi sredstvi in aparati ter ima veliko vlogo v proizvodnem procesu, pogosto pa opravlja tudi arbitražne analize. Z natančnimi analizami prihranijo velike vsote deviz na leto. Tako so morali nedavno po zaslugi takih analiz inozemski prodajalci nadomestiti podjetju več milijonov dinarjev.

Med triletnim delom so strokovno ocenili vse tehnične delovne pogoje v proizvodnji. Take ocene prej niso imeli. Vse te pogoje so podrobno obdelali in povezali s premijami ter tako spodbudili proizvajalce za čim bolj kakovostno in skrbno opravljanje del. Vse analize rezultatov imajo ustrezne postavke v premijskem pravilniku. Tako so dosegli, da se spoštujejo tehnični pogoji, zaradi čim večje gotovosti pa so uvedli tudi negativne premije.

Med tem delom so najprej predpisali pogoje za pranje volne. Dotedanja praksa površnega izpolnjevanja tehničnih pogojev je naglo izginila. Proizvajalci so bili

zainteresirani, da so dela v zvezi s pranjem opravljali tako, da so skrbeli za odstotek vlažnosti, mastnost itd., kar je takoj vplivalo na kakovost izdelkov. Podobno je bilo tudi v oddelku za predelavo starih krp. Določena je bila najmanjša dolžina vlakna in vsako povečanje se je premiralo. Odstotek neuporabnih vlaken se je naglo zmanjšal. Enak sistem so uporabili tudi za debelino prediva.

Proučevanja proizvodnega procesa so se lotili na širši osnovi. Izdelali so najbolj

smotrni raspored strojev in delovnih mest in sestavili kolekcijo najpogostejših napak v proizvodnji. Oddelek za tehnično kontrolo in pospeševanje proizvodnje je uvedel še eno novost s tem, da je ustanovil servis za obveščanje o novih rezultatih v tekstilni industriji. Servis izbira in prevaja strokovne članke in publikacije o tekstilni industriji ter razdeljuje material delavcem in tehničnemu osebju podjetja ali pa organizira na temelju teh materialov tečaje in predavanja.

Povečanje delovne storilnosti

Drugi del biroja je oddelek za gospodarske analize in delovno storilnost. V njegovo dejavnost spada izdelava vseh investicijskih programov, planov, normativov, nato normiranje del, zbiranje statističnih podatkov, izdelava gospodarskih analiz in izvajanje premij. Proučevanje pogojev za povečanje produktivnosti in dostavljanje zadevnih predlogov komisij delavskega sveta za pospeševanje proizvodnje je njegova posebna naloga.

Po zaslugi tega oddelka ima podjetje »Ivan Milutinović« enotno metodologijo za merjenje delovne storilnosti, kakršne ni izdelalo doslej nobeno podjetje za tekstilno industrijo. Na temelju te metodologije bo Združenje tekstilne industrije izdelalo tak sistem za vsa podjetja te industrije te industrijske veje, komisija za produktivnost občinskega ljudskega odbora v Zemunu pa je priporočila izvajanje takega nadziranja delovne storilnosti vsem podjetjem na svojem ozemlju.

Delovno storilnost spremljajo za vsak oddelek podjetja posebej, in to z ločenimi rezultati za neposredne proizvajalce, ločenimi za režijske delavce in upravne službe. Z uporabo določenih koeficientov vsa delovna mesta izenačijo in preračunajo kolektivne rezultate za celo podjetje. Kot osnovo za merjenje delovne storilnosti so vzeli rezultate v l. 1956, ko so začeli tako spremljati produktivnost. V letu 1957 se je produktivnost povečala v povprečju za vse oddelke za 10 odstotkov (proizvajalni oddelki 12 odstotkov).

Vsake tri mesece predložijo obširno poročilo o gibanju produktivnosti komisiji za produktivnost delavskega sveta podjetja kakor tudi nove predloge za pospeševanje proizvodnje.

V l. 1958 bo oddelek za gospodarske analize in produktivnost snemal vso proizvodnjo, izkoriščanje zmogljivosti in delovnega časa, na kar so se organizacijsko že pripravili. To snemanje delovnih mest in delovnega časa bodo opravili na temelju

analitičnega ocenjevanja delovnih mest, ki je že končano. Vzporedno s tem delajo tudi na splošni sinhronizaciji del.

Premije in racionalizacije

Premijski pravilnik, ki so ga sprejeli lani, je nastal na temelju podrobnega dela biroja za pospeševanje proizvodnje. V njem so navedeni minimalni rezultati, ki jih je treba doseči v proizvodnji, določeni na podlagi preračunov oddelka za tehnično kontrolo.

V premijskem pravilniku so posebej določene postavke za racionalizacije. Tako so določene posebne premije za vsako tehnično izpopolnitev proizvodnje ali realizacijo posebnih uspehov pri materialu in zmanjšanju napak.

Postopek za priznanje racionalizacije izvaja biro za pospeševanje proizvodnje. Po tehnični oceni racionalizacije izračuna oddelek za gospodarske analize gospodarski učinek, nato pa predložijo ves elaborat komisiji za pospeševanje proizvodnje delavskega sveta, ki dokončno odloča.

Taka vsestranska analiza in temeljito proučevanje racionalizatorskih predlogov kakor tudi znatno premiranje so dali pobudo delavcem, da sistematično proučujejo proizvodni proces in podajajo racionalizatorske predloge. Tako so v zadnjih dveh letih sprejeli večje število racionalizacij, ki so olajšale in izboljšale proizvodni proces.

Splošno je dejavnost biroja za pospeševanje proizvodnje v podjetju »Ivan Milutinović« mnogovrstna in jo je čutili tako v sami proizvodnji kakor tudi v organizacijskih zadevah podjetja. Po treh letih obstoja, ko so okrepili kadre in nakupili sodobna sredstva za tehnično kontrolo, ima danes biro za pospeševanje proizvodnje čedalje boljše pogoje, da postane še pomembnejši pomagač organov delavskega upravljanja v boju za povečanje delovne storilnosti.

V. Vasiljević